

Aan:

Staatssecretaris van Economische Zaken
De heer M. van Dam
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

onderwerp: Reactie op ontwerp-Besluit natuurbescherming en ontwerp-regeling
natuurbescherming
datum: 2 maart 2016

Geachte heer Van Dam,

Het Netwerk Groene Bureaus geeft graag gehoor aan uw verzoek van 3 februari 2016 te reageren op het ontwerp-Besluit natuurbescherming en de ontwerp-regeling natuurbescherming (beide dd. 26-01-2016).

De verschuiving van de invoeringsdatum van de Wet natuurbescherming naar 1 januari 2017 biedt grotere mogelijkheden om de uitvoering van de wet, met decentralisatie van bevoegdheden naar de provincies als grootste uitdaging, soepel te laten verlopen. Het Netwerk Groene Bureaus vraagt u de beschikbare tijd optimaal te benutten bij de invulling van uw aandeel in het proces van decentralisatie. Het Netwerk Groene Bureaus is graag bereid om op basis van zijn praktijkkennis over de uitvoering van regelgeving en beleid een bijdrage te leveren aan een soepel verloop van de decentralisatie.

Het ontwerp-Besluit en de ontwerp-Regelgeving geeft het Netwerk Groene Bureaus aanleiding tot de volgende reactie en aanbevelingen.

1. Waardering voor de verwerking van een eerdere reactie van het NGB

Met betrekking tot art. 3.11 (verbod mistnet) heeft het NGB in een concept-versie reeds gereageerd op het voorstel. Het NGB is blij dat het Ministerie van EZ gehoor heeft gegeven aan deze reactie en kan zich vinden in de toelichting op het artikel dat er met betrekking tot het gebruik van mistnetten voor vleermuisonderzoek, andere ontheffingsmogelijkheden zijn aangegeven dan de gebruikmaking van de machtiging van de ontheffing aan het Vogelstrekstation Arnhem (blz 118 en 119 van de Nota van Toelichting). Met de toelichting is het voor de nieuwe bevoegde gezagen duidelijk op welke grond ontheffing of vrijstelling kan worden verleend van het in bezit zijn van en gebruik van mistnetten voor vleermuisonderzoek.

2. Vrijstellingsverordeningen en besluiten Besluit Natuurbescherming uniformeren

In art. 1.3, lid 3, van de AMvB Besluit Natuurbescherming wordt aangegeven dat het rijk de bevoegdheid heeft om vrijstellingen dan wel ontheffingen te verlenen voor Natura 2000 gebieden en beschermde soorten voor handelingen genoemd in de eerste twee leden van het artikel. Dit betekent dat er naast de provinciale vrijstellingsverordeningen voor de verbodsbepalingen voor beschermde soorten, er tevens een vrijstellingsbesluit door het Rijk zal worden opgesteld. Het Netwerk Groene Bureaus heeft richting de provincies en het IPO reeds aangegeven dat grote verschillen van de vrijstellingsverordeningen niet wenselijk is en heeft er op aangedrongen om een uniform format te gebruiken. Het is zeer onwenselijk om voor een kwalitatief goede advisering en toetsing van ruimtelijke ingrepen kennis te moeten nemen van 12, en met het Rijk, 13 verschillende vrijstellingsverordeningen of –besluiten. Het NGB vindt het, gezien de rol die het heeft in het informeren van haar leden en opdrachtgevers, van belang dat ook het Rijk zoveel mogelijk aansluit bij een landelijk format voor vrijstellingsbesluiten.

3. Provincies en gemeenten ruimhartig faciliteren voor de uitvoering van regelgeving

Met betrekking tot art. 7.5 van de Regeling Natuurbescherming is aangegeven dat de huidige artikelen 8.1 en 8.2 van de Regeling omgevingsrecht moeten worden gewijzigd in hetgeen in art. 7.5 is aangegeven. Er is onder meer aangegeven met betrekking tot flora en fauna dat een activiteitenplan moet worden aangeleverd bij de aanvraag van een omgevingsvergunning. Het NGB voorziet dat initiatiefnemers de gevolgen van de nieuwe wet als een grotere last zullen ervaren dan de huidige natuurwetgeving. Deze grotere last zal zorgen voor een hogere drempel om een vergunning of ontheffing aan te vragen, met als gevolg een risico op het incorrect naleven van de wet en een gevaar voor de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten. Dit is in tegenstelling met het doel van de Wet dat juist een verlichting beoogt van de lasten op burgers en initiatiefnemers.

Het NGB adviseert dan ook met klem om voldoende budget op te nemen in de decentralisatie van de bevoegdheden aan provincies en gemeenten om burgers en initiatiefnemers te faciliteren in gegevens, duidelijke en heldere formats en brochures om een omgevingsvergunning aan te vragen. Het Netwerk Groene Bureaus adviseert tevens om voldoende budget op te nemen voor handhaving van de wet.

4. Verbod op handel en bezit inzetten als instrument voor instandhouding van beschermde soorten

In art. 3.10, lid 1 van de wet is geen verbodsbepaling aangegeven voor het onder zich hebben of verhandelen van beschermde soorten zoals genoemd in de Bijlage van de wet (onderdeel A en B). Artikel 3.38 van de wet biedt wel de mogelijkheid om een dergelijk verbod bij algemene maatregel van bestuur in te stellen, dat is uitgewerkt in het Besluit in art. 3.24 en 3.25.

De Nota van Toelichting stelt bij art. 3.25 van het Besluit en art. 3.22 van de Regeling, dat het voornamelijk gaat om een verbodsbepaling uit principiële overwegingen om stroperij tegen te gaan inzake de jacht. Er wordt tevens aangegeven in de Nota van Toelichting dat er met betrekking tot beschermde soorten als zijn aangegeven in de bijlage van de wet, geen internationale verplichtingen zijn die nopen tot het alsnog stellen van beperkingen aan het verhandelen of houderschap ten aanzien van deze dieren en planten, met uitzondering van artikel 5 van de eerder aangehaalde Benelux-overeenkomst inzake jacht en vogelbescherming.

Het Netwerk Groene Bureaus vindt dat een verbod op het onder zich hebben of verhandelen van planten en dieren bij kan dragen aan het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen voor een aantal beschermde soorten die genoemd zijn in de bijlage van de wet. Met betrekking tot bijvoorbeeld de inheemse Vuursalamander (*Salamandra salamandra*) is stroperij en handel zeer ongewenst, gezien de ernstig bedreigde staat van instandhouding van de soort en mogelijk drager van de *Batrachochytrium salamandrivorans*-schimmel die naast de Vuursalamander ook andere amfibiesoorten bedreigt (zie ook www.sosvuursalamander.nl). De Staatssecretaris van Economische Zaken heeft eerder in antwoord op Kamervragen aangegeven de zorg te delen (zie Kamerstuk 2013Z16542). Het onder zich hebben en handel in andere beschermde inheemse diersoorten om vergelijkbare redenen mogelijk niet gewenst.

Het Besluit en de Regeling lijken niet te voorzien in een verbod op handel en bezit van soorten als inzetbaar instrument voor de instandhouding van beschermde soorten. Het Netwerk Groene Bureaus adviseert een aanvulling op de lijst van soorten met een bescherming tegen stroperij en handel. Tevens adviseert het Netwerk Groene Bureaus om de vrijstelling in de Regeling aan te passen, zodat alleen onder goede afwegingen een vrijstelling geldt voor het onder zich hebben van deze soorten.

5. Retributie herzien: hoogte en toepassing grondslag

Het Netwerk Groene Bureaus adviseert u

- de hoogte van de retributies te herzien om drempels voor het aanvragen van vergunning en ontheffingen te voorkomen;
- onnodige retributies doordat onnodig een vergunning of ontheffing wordt aangevraagd te voorkomen;

- de grondslag voor de retributie beter te hanteren door voor aanvragen met een kortere behandelduur een lagere retributie te heffen. Een kortere behandelduur ontstaat door
  - het inschakelen van adviseurs;
  - aanvraag voor verlenging in plaats van een eerste aanvraag.

In de AMvB Regeling Natuurbescherming zijn in art. 5.1, lid 1 en lid 2 de bedragen opgenomen voor het aanvragen van een vergunning of ontheffing in het kader van de natuurbescherming. Er zijn drie bedragen opgenomen, afhankelijk van de duur van de vergunning of ontheffing. In de Toelichting bij de Regeling is aangegeven dat de bedragen zijn afgeleid van de gemiddelde behandelduur vermenigvuldigd met een uurtarief. Desondanks zijn de tarieven voor bijv. een korte ontheffing in het kader van soortbescherming (1 jaar) verdubbeld (600,- ipv 300,-), met betrekking tot langdurige ontheffing zelfs vertienvoudigd (3000,- ipv 300,- in de huidige situatie). In art. 5.1, lid 8 is tevens een verhoging aangegeven voor de vergoeding voor de goedkeuring van een gedragscode.

Deze verhoogde bedragen zijn verontrustend, aangezien bedrijven en zeker particulieren de bedragen als een drempel kunnen ervaren om een vergunning of ontheffing aan te vragen. Zeker bij eenvoudige projecten, bijv. het plaatsen van een dakkapel of kleine renovatiewerkzaamheden, kan een initiatiefnemer besluiten geen ontheffing aan te vragen vanwege de 'onevenredige' kosten. Het Netwerk Groene Bureaus maakt zich zorgen dat de verhoging zal leiden tot een afname van vergunnings- en ontheffingsaanvragen, doordat bedrijven en particulieren de hiervoor gevraagde vergoeding niet willen of kunnen betalen. Daardoor worden mogelijk beschermde gebieden en soorten benadeeld wat niet gerechtvaardigd kan worden met een hogere vergoeding voor de bekostiging van het ambtenarenapparaat.

Verder is aangegeven in art. 5.1, lid 7 dat er tevens een bedrag wordt gevraagd indien bij de beoordeling van een aanvraag blijkt dat een vergunning of ontheffing niet nodig is. Hoewel het artikel een begrijpelijk gevolg is van de overwegingen zoals aangegeven in de Toelichting dat de toetsing van aanvragen wordt doorgerekend, is er een grote noodzaak tot een duidelijke en heldere uitleg van gehanteerde definities in de wet, de verschillende vrijstellingsmogelijkheden en ontheffingsplicht. Voornamelijk in de beginperiode na inwerkingtreding van de wet, zal er naar verwachting grote onduidelijkheid worden ervaren hoe te handelen conform de bepalingen in de wet (naar ervaring met betrekking tot de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet in 2002). Initiatiefnemers zullen naar verwachting voor de zekerheid een aanvraag indienen ter toetsing, zodat zij beschikken over een beoordeling en, indien noodzakelijk, ontheffing of vergunning van het bevoegd gezag. Het is in dit kader zeer wenselijk dat de bevoegde gezagen tijdig initiatiefnemers en burgers informeren over de interpretatie van de wet en te volgen procedures. Het Netwerk Groene Bureaus wil het belang van een goede voorlichting, onder meer door middel van bijeenkomsten en heldere brochures, benadrukken.

De grondslag voor de leges is de behandelduur van een vergunning of ontheffingaanvraag. Inschakeling van een adviseur bij het aanvragen van een vergunning of ontheffing verkort de behandelduur. Het Netwerk Groene Bureaus geeft u in overweging het inschakelen van een adviseur te stimuleren door een korting op de leges te verlenen.

Bij langlopende projecten is meermalen een vergunning of ontheffing nodig waardoor meermalen leges moet worden afgedragen. Verlenging van vergunning of ontheffing kost minder tijd dan het initiëren ervan. Het Netwerk Groene Bureaus stelt dan ook voor verlenging een lager tarief te hanteren.

6. Inconsistenties in verwijzingen aanpassen

In de tekst lijkt een aantal verwijzingen niet correct.

Met betrekking tot artikel 3.25 uit het Besluit Natuurbescherming is in de Nota van Toelichting, onder paragraaf 4.4.4. op blz. 66 en 67 verwezen naar het 1e lid, 2e lid en 3e lid van art. 3.25 van het Besluit Natuurbescherming. Echter, het huidige artikel 3.25 in het Besluit Natuurbescherming heeft geen onderverdeling in leden. Zeer waarschijnlijk betreft de verwijzing een verwijzing naar art. 3.25 van het Besluit Natuurbescherming én de nadere uitwerking in de Regeling Natuurbescherming zoals is aangegeven in art. 3.22, 1e, 2e en 3e lid van deze Regeling.

Artikel 2.7 lid 1 sub c van het Besluit is niet in lijn met artikel 5.6 van de wet en niet in lijn met de toelichting op het Besluit natuurbescherming. Hier zou o.i. uitsluitend moeten staan: "een bestemmingsplan dat voldoet aan artikel 5.6 van de wet". Doordat echter wordt verwezen naar artikel 2.3 van de Chw wordt de werking van artikel 5.6 Wnb deels teniet gedaan.

Ook volgens de toelichting op het Besluit natuurbescherming zou artikel 2.7 enkel moeten toezien op art. 5.6 Wnb. De formulering lijkt derhalve onbedoeld foutief, zie ook de reactie van het kabinet op het advies van de Raad van State mbt art 5.6 van de wet:

"Ten aanzien van het advies van de Afdeling om de voorgestelde voorziening een experimenteel karakter te geven, merkt het kabinet op dat deze voorziening is bedoeld om het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden in de praktijk hanteerbaar te maken, zonder afbreuk te doen aan de bescherming van de natuurwaarden, en uiteraard in overeenstemming met de vereisten van de Habitatrichtlijn. Tegen die achtergrond acht het kabinet het wenselijk om de voorziening breed van toepassing te laten zijn in de praktijk, en haar niet te beperken tot enkel experimenten."

Hoogachtend,

Ir. Johan P.M. Burger
voorzitter Netwerk Groene Bureaus